

"Jeste li vi normalni?" (dio treći): Raditi i biti psihički bolestan

Autor **Plamenko**

psihičkih bolesti

:57

U jednom od svojih psihičkih trebalo ilustrirati o psihičkim poremećajima koje pate od okolina pred njihovom stanje. Kako u svakodnevnom životu, mnogi izazovi se pojavljuju i u radnom okruženju.

dstavit ćemo nekoliko primjera poznatih Hrvata koji su o govoriti javno – putem medija. Premda bi to možda nisu tabu ili teška i mučna tema, to ipak nije tako. Istina, danas mnogo više nego u prošlosti, no činjenica je da osobe s psihičkim poremećajima nisu potpuno integrirane u društvo. Nije rijetkost da osobe s psihičkim poremećajima ponekad neostvarivi, a to može dodatno pogoršati njihovo stanje. Kako u svakodnevnom životu, mnogi izazovi se pojavljuju i u radnom okruženju.

Ponekad zapošljavanje osoba s psihičkim poremećajem otežava njihova klinička slika, a ponekad i negativni stavovi okoline, netočna uvjerenja i manjak podrške. Čak i nakon što se zaposle na radnim mjestima koja su u skladu s njihovim kompetencijama i mogućnostima, njihova radna uspješnost se često dovodi u pitanje.

Osobe sa psihičkim poremećajem često se suočavaju s isključivanjem iz svijeta rada i teže se nose s poslovnim zahtjevima. To se nerijetko događa jer se od radnika očekuje posvećenost, odlučnost i maksimalan mogući učinak, što osobe koje pate od psihičkog poremećaja nisu u mogućnosti uvijek ostvariti. Upravo želja i volja za radom. Rad se smatra socijalnom determinantom čovjekove

i na smanjenje osjećaja invalidnosti. Općenito, osobe s psihičkim poremećajima žele raditi, što pokazuje podatak da od 55 do 75 posto oboljelih iskazuje želju da se negdje zaposli. Ipak, čak 80 do 90 posto ljudi s psihičkim poremećajima nije zaposleno. Čak i ako su zaposleni, to obično bude na nižim pozicijama za napredovanje.

Najveću negativnu ulogu u psihičkim bolestima igraju stigmatizacija i diskriminacija. Najveću negativnu ulogu u psihičkim bolestima igraju stigmatizacija i diskriminacija.	ma, jedna od najčešćih je osjećaj krivice. U jednoj karakteristiki osoba s psihičkim bolestima i nesposobnosti stavlja da psihički bolesni sami krivi za svoje bolesti. Naravno smatra – liječnici i psiholozi su i lijekovi.	vezanih uz psihičke bolesti. Osobe ili osobe s psihičkim bolestima, opasnim, lonošenje bolesti, pa se o ih se, psihičke potrebne.
---	---	---

Kako se sve to odražava na tržište rada? Nedavno je u jednoj Facebook grupi namijenjenoj traženju posla jedna osoba upitala ima li u Hrvatskoj poslodavac koji zapošljava psihički bolesne osobe. Daljnja rasprava otvorila je Pandorinu kutiju neznanja, predrasuda i nerazumijevanja. Naravno da neke psihičke bolesti definitivno onemogućuju bolesnu osobu da bude radno sposobna, no isto tako niz je onih koje nisu zapreka radnim obavezama, no zahtijevaju dodatan trud bolesne osobe ili jednostavno – razumijevanje unutar radne zajednice. Dakako, tu je i etičko, medicinsko i pravno pitanje smiju li odnosno trebaju li kolege na poslu uopće znati da njihov suradnik boluje od neke psihičke bolesti.

Psihijatar Krešimir Radić, voditelj mobilnog tima Službe za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti NZZJZ-a „Dr. Andrija Štampar“ na pitanje imaju li poslodavac i ostali na poslu pravo znati da je neki njihov kolega psihički bolestan ima jednostavan odgovor: „To nije pravo ni poslodavca ni

pomoći tako da joj da veće pauze, fleksibilnije radno vrijeme, više mogućnosti rada od kuće ili neke druge prilagodbe poput manje zadataka na telefonu a više e-mailova, ili dulje rokove i slično, to bi bilo zaista dobro. No, na jednog takvog će se vjerojatno naći tri poslodavca koji će gledati kako o prije proglase t tiče kolega, na jednog ko pomagati dolazi b ta osoba nije bolesna nego olovanje. Ako im da tražimo i dokaze da si

Kad je riječ o općenitom tržištu, u zagrebačkoj poslovnoj zajednici poslodavci ne moraju po zakonu po kojima s invaliditetom zaposle osobu s pozitivnim prijedlozima. U slučaju psihičkih bolesti, njihovim mogućnostima zapošljavanja i odlučiti, koji je dvanaest godina radio kao psihijatar u Zagrebu. "Nije pretjerano optimističan: " Uz dužne iznimke, invaliditet zbog psihičkog problema. U Hrvatskoj postoje određeni brojevi zaposlenika nužno mora zaposliti osobu te propise ignoriraju, odnosno radije plate kaznu nego da sa psihičkim invaliditetom je pogotovo teško. No, ima i poslodavci koji zapošljavaju osobe sa psihičkim invaliditetom, ali sve je to samo nekoliko primjera. Bio sam na jednoj razmjeni u Parizu, pa smo ondje saznali da velika francuska kozmetička tvrtka L'Oreal zapošljava osobe sa psihičkim invaliditetom te da čak postoje radni centri gdje se takve osobe osposobljavaju za rad na računalu i za tajničke poslove. Pitanje je postoje li i kod nas takve velike firme koje bi tako nešto napravile, ili strane firme koje to rade u svojim zemljama, bi li bile spremne to napraviti i kod nas".

Ovaj novinarski projekt ostvaren je u okviru financijske potpore novinarskim radovima Agencije za elektroničke medije.

Plamenko Cvitić

<https://plamenko-cvitic.pro>

[f](#) [in](#) [t](#)

